

Bogár László: Kartell

2013 október 31. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A legutóbbi időkig szigorúan ?rzött kommunikációs zárok védték a globális pénzhatalmi rendszer gátlástalanságát és cinizmusát, vagyis a közbeszédben tabunak számított minden, ami erről szólt. Miközben azt hazudták, hogy senki nem tud semmit, valójában mindenki tudott mindent.

Ennek egészen egyszer?en az volt az oka, hogy az uralkodó neoliberális társadalom és gazdaságfilozófia alapvet?

dogmája szerint a piac az emberi történelem legkitűnőbb önszabályozó mechanizmusa, amelybe nemcsak, hogy nem kell, de nem is szabad beavatkozni. És a piac szereplői pedig mindig talpig becsületes lovagok, szemben az állammal, ahol minden ócska és korrupt. És persze, mint tudjuk, „az állam a legrosszabb tulajdonos”, és ennél rosszabb már csak szabályozói szerepkörében lehet. A Washingtoni konszenzus néven elhíresült globális gazdaságpolitikai alkotmányban a „liberalizál, deregulálj, privatizálj” parancsa nagyon jól körülírja azt a globális „államellenes összeesküvést”, amelyet a világ urai a nemzetállamok ellen szerveztek.

Az államot mind tulajdonosi, mind szabályozói szerepében meggyengíteni kívánó globális pénzhatalmi rendszer jó munkát végzett, hisz a köztudatban vagy inkább a „köztudatlanságban” az állam azóta is a leggyűlöttebb rosszként tételizdik. Az elmúlt öt év globális válságörvénylesei azonban lassan mindenki számára világossá teszik, hogy a pénzhatalmi rendszer gátlástalan, pusztító hatalmának megfékezése a szó szoros értelmében létkérdéssé vált. Bár ez nem lesz egyszerű feladat, de hogy nem is teljesen lehetetlen, azt néhány fejlemény látszik bizonyítani. Folyik a vizsgálat például az Egyesült Királyságban és nemzetközi szinten is a devizaárfolyamok feltételezett manipulációjának ügyében. A nyomozás fókuszába került a legnagyobb bankok devizabrókerei egy csoportja, amely Kartell néven megkötött chatcsatornát. Többek között a Barclays, a Citigroup és a Royal Bank of Scotland vezető devizabrókerei is tagjai voltak ennek a csoportnak, amelynek tevékenysége most a hatóságok látókörébe került. A feltételezett devizaárfolyam-manipulációs ügyben terminálokon keresztül folyó csevegések közben a vizsgált hároméves időszakban a szereplők fontos információkat osztottak meg egymással arról, hogy éppen milyen pozíciókat nyitottak, milyen nagyobb ügyfélmegbízásaik voltak, és közvetlenül a fontos záróárfolyamok

kialakulása előtt ezen információk birtokában kötöttek üzleteket.

Az ügyben érintett bankok listája időközben többször is változott, leginkább azért, mert a kereskedők időközben néha munkáltatót váltottak, így került a nyomozás látókörébe a svájci bankóriás, a UBS is.

A hatóságok most vizsgálják, hogy az üzenetek tartalma elegendő lehetett-e ahhoz, hogy befolyásolják a piaci árfolyamokat az adott időszakban.

Az említett négy bank hatalmas szereplője a napi 5300 milliárd dolláros forgalmat bonyolító londoni devizapiacnak, a forgalom kávé negyven százalékát ők adják.

A brit pénzügyi felügyelet a közelmúltban indította el hivatalosan is a vizsgálatot az ügyben, de korábban már végeztek előzetes nyomozást.

A másik fontos hír, hogy rekordösszegű, tizenhárommilliárd dolláros peren kívüli bírságban egyezett meg a J.P. Morgan Chase & Co. pénzügyi szolgáltató (jelenleg a világ legnagyobb bankja) az amerikai igazságügyi minisztériummal – jelentette a Reuters.

A bírságot azért kell megfizetni, mert elsőrangú minősítésű kötvényeket bocsátottak ki 2005 és 2007 között nem elsőrendű (a pénzügyi szlengben „subprime” a neve) és más, nagy kockázatú jelzálogkölcsonök fedezetével.

Az igazságügyi vizsgálat szerint ez a módszer megtévesztette a kötvények befektetőit. A cég ügyvezetője két hete még tizenegymilliárdos ajánlattal próbálkozott, amit Eric Holder amerikai igazságügyi miniszter visszautasított. A J.P. Morgan egyébként „csekély” huszonhárommilliárd dollárt tett félre az ilyen jogi „kellemetlenségek” kezelésére. A polgári peres eljárást az FHFA (Federal Housing Finance Agency – Szövetségi Ingatlanfinanszírozási Ügynökség) kezdeményezte, az a hivatal, amely elvileg felügyelte az államilag garantált Fannie Mae és Freddie Mac lakásfinanszírozási cégeket. (Ezek a világ leghatalmasabb jelzáloghitel-intézetei.) Ők is bevásároltak a J.P. Morgan brókerei által kínált „tutibiztos” értékpapírokból. S mivel a cég brókereinek egy másik csoportja már az eladás pillanatában megnyitotta a „short” pozíciót, vagyis elkezdett spekulálni a „saját” papírja ellen, mindkét jelzálogóriás csúdbe is ment, és csak az adófizetők száznyolcvanhétmilliárd dollárjával sikerült az államnak kimenteni őket. Nem kell különösebb jogi képzettség ahhoz, hogy feltételezzük, normális körülmények között mindez folytatódagasan, bünszervezetben, előre megfontolt szándékkal, különösen nagy értékre elkövetett csalás lenne. Itt azonban a büncselekmény gyanúja fel sem merült, és a peren kívüli egyezés mindent szépen elrendez. Érdekes lenne elképzelni, hogy a peren kívüli megállapodás lehetőségével minden bünök élhetne. Mondjuk, egy bankrabló, ha elcsípnék, peren kívül megegyezhetne a hatóságokkal, befizetne egy kialkudott összeget, aztán spongyát rá. Képzeltetjük, milyen „komoly” visszatartó ereje lenne a dolognak. Úgy látszik, ha nem bankrablóról, hanem rablóbankról van szó, más a helyzet. De ne legyünk telhetetlenek, próbáljunk annak örülni, ami van. A világ legnagyobb nemzetállamainak kormányai először mutatják jelét annak, hogy készek a globális pénzhatalmi rendszer gátlástalan pusztító hatalmának megfékezésére.

Bogár László – magyarhirlap.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló